

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: Szalay Imre

Cím: Hogyan lenne, ha úgy lenne, ahogy lenni kellene?

Értesítés: ha Este

Osztályozás	
Tárgy	712.21
Hely	Gellért-hegy
Idő	"1925"
Személy	

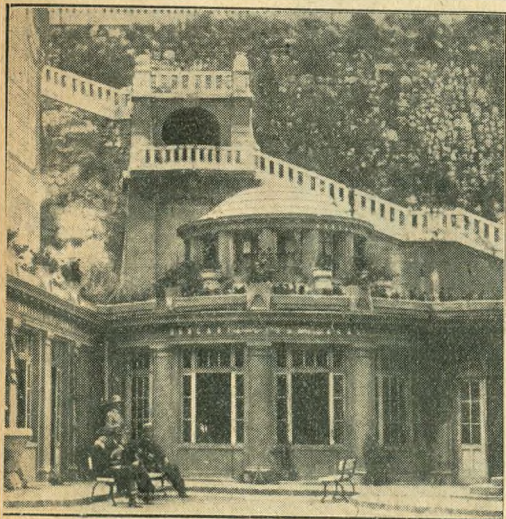
Hogyan lenne, ha úgy lenne, ahogy lenni kellene? 39. sz. (Köt. v. füz.)

Fantasztikus riport a Gellérthegy tövéből

Járom Pest-Budát, végrel — mennyit epedtem idegenben érte — s lelkesedő keresésekben és viszontlátásokban újra felfedezem, mint már annyiszor. Már végigsétáltam propellerrel a két part között, már büszkélkedtem a parlament előtt, ünnepeltem az Opera előcsarnokában, lelkesedtem a postatakarék magyarságán, — az Uri-utca görögök kapualjaiban is ültem már és áldottam Schuleket a Halászbástyán. És aztán: végre elfelejtettem mindent, elbűvöltem a svábhegyi kilátótól. És egyszerre úgy elfog a vágy: fölényes és tökéletes derűben és nagyságban látni ezt a várost.

Mert mi van itt és mi lehetne itt? Mi van itt ma és minek kéne lennie? És folytatom a sétát, keresve azt, ami van és ami talán lehetne...

Az Erzsébet-hidon ballagok Buda felé. Itt

„A magyar Karlsbad” — amilyen most . . .

mindjárt mennyi sóhaj: ha a hid gyönyörű iver utat kapott volna kifutni magát s nem szaladna mindjárt akadálynak, hogy lélegzetvételenyi levegőhöz sem jut; ha a Gellérthegy mozdítaná a tapát s beleszörná a Dunába a rossz kis játékkerítést ciklopi lába s az uttest között végig a part mentén és hogyha nem kellene keresnem a külföldi orvosok által Karlsbad helyett ajánlott Hungária-gyógyfürrást.

Átérek Budára és a forrást — nem találom. Tévedtem volna? Fölmegek a Gellért-lépcsőn. Elnézem az őszi eső sáljában a Várost. Fázik. S ahogy szemem ideér a Gellérthegy alá, fölfedezem: virággal irt betűk gyepes ágyon: „Hungária gyógyfürrás”. A virágnak és gyepnek ez a betűrendbe vágott brutalizálása e helyen úgy látszik, célravezető: megtalálom, amit kerestem. Elrejtve a fű alá, — mint a háborúban ember, ház, munició és egyéb kincsek, — ott húzódik meg ez a mimikri gyógyfürrás, Budapest egyik legnagyobb kincse.

Lemegek. Kis oszlopos csarnok, apró kupolája kér csak eget, ez az egyetlen, ami a forrásból az uttest magassága fölé merészkedik. Benn, a kupola alatt kökerítés, lenn a forrásnál fehérkötös nénike nyújt föl italt, miután már az 1000 koronás jegyet megváltottam érte. A poharat Rózsikánál kapom, aki minden különösebb kérdezősködés nélkül közli velem életunt és elkeseredett voltát. Tán öntudatlanul az a levegő rontja életvágját, — a világfűrdő levegője — ami itt — hiányzik. Megkóstolom a forrásvizet: ez az az áldott, meleg ital, a jellegzetes romlott-tojás ízzel. Egy kortynál tovább nem jutok. Körülnézek. Egyszerű emberek ülnek itt-amott. A sarokban egy anóka szunvókál, míg vize kihül, — mit álmodhatik? Leülök én is, lehunyom a szemem.

És egyszerre lehunyom szemem sötétje mögött vakmerő kép cikázik föl. Gigászi felhőkarcolók ostromolják márvánnyal a pesti egék gvázsát, arkádós sétatnyok ragyognak fel, züm-mögő embercsoportok lepik el a pihenőket.

Fönn naps üdülők, magasan, legfölül a rádió-állomás. A Rudas-fürdőből csak a Musztafa basa tizenhatodik századbeli kupolás medencéje maradt, körülötte, fölötte fürdők, szállodák, szórakozóhelyek raffinált kényelmek. Magasba feltörő terraszról leereszthető hid int át a Gellérthegy oldalába, siklók kapaszkodnak a cittadelaig, hogy onnan a Gellért-fürdőhöz folytassák utjukat, a márványcsarnokos barlang terraszos állomására. A terraszokon itt is — ott is gyógyuló, pihenő emberek várják a repülő posta legújabb külföldi híreit. Zug az élet, az Erzsébet-hidról autók serege ömlik ki

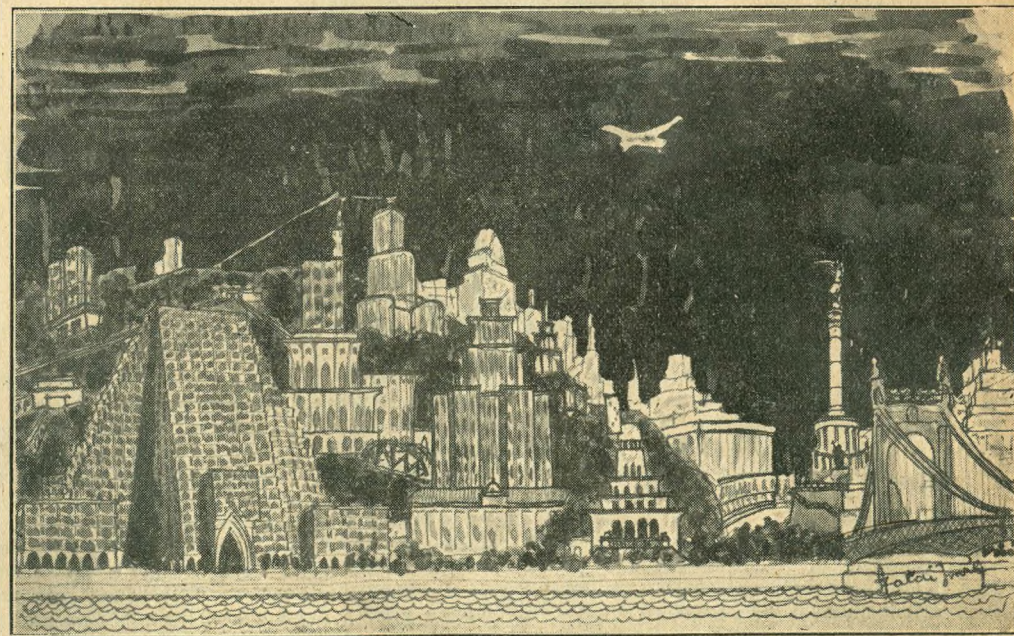
az utra, amely kétfelől ö'eli körül, a Gellért-szobor lépcsős dombját, amelyről most magasba vágó oszlop világít fehéren. Alatta lenn a Gellérthegy megszoványodott lejtője, amely most az Erzsébet-hid utjának és új épületeknek adott levegőt.

Elrévültem járkálok az arkádok alatt... s egyszer csak felhorkan a néni a sarokban...

Fölnézek. A néni összeszedelőzködik, elmegy. Magam maradok s a kihült víz a pohárban.

Keserű ize van a számnak. Megdörzsölöm a szememet. Hát hogyan is lenne, ha úgy lenne, ahogy lenni kellene?...

Szalay Imre

...és amilyennek lennie kellene...

Székesfővárosi házinymoda 19'2